

Järvenpään strateginen toimintaympäristöanalyysi

VAIHE 1

Järvenpää
Sinun sinfoniasi

Strategiaprosessi käynnistyy toimintaympäristön analyysillä

Toimintaympäristöanalyysi on menetelmä, jolla arvioidaan ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat tulevaisuudessa organisaation toimintaan ja menestykseen. Tulevaisuutta on tärkeää hahmottaa, jotta siihen voidaan sopeutua ja vaikuttaa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSITYÖN 1. vaihe on luonteeltaan yleinen tarkastelu, joka ulottuu vuoteen 2030. Analyysiä tullaan syventämään 2. vaiheella, joka keskittyy kaupungin kasvuun. Skenaariotyöskentelyn tavoite on tuottaa kokonaiskuva tulevaisuuden muutostekijöistä ja tunnistaa näiden yhteys kaupungin strategiaan valintoihin. Vaiheen 1 valmisteluun osallistuivat palvelualueiden johtoryhmät, konsernipalveluiden esihenkilöt, kaupungin strategiaryhmä sekä kaupungin johtoryhmä ja kaupunginhallitus.

Erityisesti kaupungin johtoryhmän työskentelyssä hyödynnettiin Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon 1. osan strategista toimintaympäristöanalyysiä. Valtioneuvoston tunnistamia toimintaympäristön muutostekijöitä tarkasteltiin Järvenpään tulevaisuuden näkökulmasta. Lisäksi työskentelyssä hyödynnettiin Sitran megatrendikortteja.

Palvelualueiden johtoryhmät sekä konsernipalveluiden esihenkilöt tekivät SWOT-analyysit oman palvelutoimintansa ja substanssinsa näkökulmasta. Kaupungin johtoryhmä käsittelee tuotetut aineistot ja syvensi näiden avulla koko kaupunkia koskevaa analyysiään. Lopuksi kaupunginhallitus ja kaupungin johtoryhmä työstivät analyysiä kahdessa työpajassaan.

Lisätietoa:

Johtava asiantuntija **Saara Ojala**

etunimi.sukunimi@jarvenpaa.fi | 040 315 3451

Toimintaympäristöanalyysin kaksi vaihetta

Vaihe 1: Yleinen tarkastelu

Konsernipalveluiden ja palvelualueiden johtoryhmät (yksi kokous)

Kaupungin johtoryhmä (kuusi kokousta)

Strategiaryhmä (kolme kokousta)

Esittely valtuustolle sekä kaksi työpajaa kaupunginhallitukselle ja kaupungin johtoryhmälle.

Vaihe 2: Kasvuskenaariotarkastelu

Prosessi sisältää työpajoja kaupunginhallitukselle ja kaupungin johtoryhmälle sekä valtuustoseminaarin.

Toimintaympäristöanalyysi

Muodostetaan kokonaiskuva toimintaympäristön muutoksista vaiheiden 1 ja 2 synteessä.

Kaupunginhallitus hyväksyy valmiin analyysin.

Sisäisen toimintaympäristön muutostekijät (kaupunki)

Vahvuudet

Sijainti ja saavutettavuus
Kompaktikaupunkirakenne ja yksi keskusta
Asemanseudut työpaikka-alueina
Tuusulanjärvi, Rantapuisto,
liikuntapaikat, lähiluonto
Identiteetti kulttuuri- ja tapahtumakaupunkina
sekä Suomen taiteen kultakauden kulttuuriperintö
Vahva osaamispotentiaali sekä
monipuolinen koulutustarjonta
Verrattain hyvinvoiva ja työkykyinen väestö
Lapsi- ja perheystävällinen kaupunki
Yhteisöllisyys ja kolmannen sektorin aktiivisuus
Yhteisöohjautuva johtamiskulttuuri, inhimillinen
pääoma sekä sitoutuneet luottamushenkilöt
kaupunkiorganisaatiossa

Heikkoudet

Yrityskentän yksipuolisuus ja
kasvuyritysten vähyys
Velkaantuminen
Ulkoistusten ja kilpailutusten hallinta/ohjaaminen
Edunvalvonnan ja lobbauksen resursointi
Hitaat päätöksentekoprosessit ja
sitoutuminen prosesseihin
Henkilöstöpula, osaamispula ja vaihtuvuus
Matala profiili ja näkyvyyden puute
Kriisitilanteisiin varautuminen
Järvenpään vetovoiman heikentyminen
Logistiset poikittaisyhteydet
Julkisten tilojen käytön rajoitukset

Ulkoisen toimintaympäristön muutostekijät

Mahdollisuudet

Uudenmaan kasvu ja kaupungistuminen
Puhdas siirtymä ja ilmastotavoitteet
Seutuyhteistyö
Yhteisöverokertymän kasvaminen
Teknologian kehitys
Työn murros ja etätyö
Matkailun kasvu
Joukkoliikenteen kehittäminen
Kansainvälisyyden kasvu
Yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin vahvistaminen yhteisöjen kautta

Uhat

Globaalit kriisit
Kasvava työttömyys Uudellamaalla (erityisesti nuorten pitkäaikaistyöttömyys)
Yleisen turvallisuudentunteen heikkeneminen
Demokratian hiipuminen ja osallistumisen väheneminen
Disinformaatio ja median hallitsemattomuus
Sosiaalinen ja alueellinen eriytyminen (segregaatio) sekä hyvinvoinnin polarisaatio
Huoltosuhteen heikkeneminen
Talouden epävarmuus
Valtionosuuksien lasku ja arvaamattomuus
Palvelutarpeiden hallitsematon kasvu
Rakentamisen kustannukset ja tonttipula
Riittämättömät mielenterveys- ja päihdepalvelut

Näkemys toimintaympäristön kehityksestä (hypoteesit)

Järvenpääläiset

Väestö kasvaa maltillisesti, erityisesti keskustassa ja asemanseuduilla.

Liikunnan ja kulttuurin merkitys kasvaa. Kaupunkikulttuuri, tapahtumat ja kulttuuriperintö lisäävät vetovoimaa ja yhteisöllisyyttä.

Kansainvälistyminen näkyy yhä enemmän.

Väestön ikääntyminen kiihtyy.

Segregaatio ja kokemus osattomuudesta ovat kasvussa.

Koettu turvallisuus heikkenee.

Väestö on suhteellisen hyvinvoivaa, mutta polarisoituminen jatkuu. Mielenterveyteen ja päihteisiin liittyvät haasteet korostuvat.

Luonnon monimuotoisuus, Tuusulanjärven tila ja sekä lähiluonnon ja viheralueiden saavutettavuus koetaan tärkeiksi.

Ihmisten halu ottaa vastuuta itsestään, läheisistään ja lähiympäristöstään vahvistuu.

Henkilöstö

Henkilöstön vaihtuvuus haastaa, ja kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy.

Uudet teknologiat muuttavat työtapoja. Vastavoimana inhimillisen pääoman merkitys muuttuu ja kasvaa.

Kaupungin työntekijöiden kuormittuneisuus haastaa, mutta yhteisöohjautuva johtamiskulttuuri tukee osaltaan henkilöstön resilienssiä.

Näkemys toimintaympäristön kehityksestä (hypoteesit)

Talous ja vaikuttavuus

Talous kasvaa maltillisesti, mutta globaalit kriisit luovat uhkaa.

Työpaikkojen määrä kasvaa, mutta kasvuyritysten vähyys on sille hidaste.

Yhteisö- ja kuntaverotulot sekä investoinnit kasvavat hitaammin kuin monissa alueen kunnissa.

Epätasainen demografinen kehitys haastaa palveluiden järjestämistä. Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde heikkenee.

Rakentamisen kohonneet kustannukset ja tonttipula vaikuttavat kasvuun.

Puhtaan siirtymän ja ilmastotavoitteiden painoarvo kasvaa investoinneissa ja ratkaisuissa.

Prosessit

Palvelutarpeet sekä kaupungin rooli muuttuvat ja uudistuvat.

Äänestysaktiivisuus ja usko demokratiaan ovat laskussa. Tämä haastaa kaksoisjohtamista ja luottamusta julkiseen toimintaan.

Disinformaatio ja median hallitsemattomuus korostavat kuntaviestinnän ja julkishallinnon uskottavuuden merkitystä.

TE-uudistus vauhdittaa myönteistä kehitystä ja työllisyyttä edistetään aiempaa paremmin.

Sitoutuminen prosesseihin ja päätöksiin vahvistuvat.

